

Seat No. : _____

NG-143

November-2025

Int. B.Com. LL.B., Sem.-V
IL-302 : Administrative Law

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. પ્રશાસકીય કાયદાનું સ્વરૂપ, વ્યાપ અને સ્ત્રોતો સમજાવો અને ભારતમાં પ્રશાસકીય કાયદાનો વિકાસ અને ઉત્કર્ષ વર્ણવો. 18

અથવા

1. (A) રાજ્યની અપકૃત્યજન્ય જવાબદારીઓ વિગતવાર સમજાવો. 10
(B) “બીજાને સાંભળો” ‘Audi Alteram Partem’ના સિદ્ધાંતની નિર્ણિત કેસો સાથે ચર્ચા કરો. 8

2. વહીવટી ન્યાયપંચોની લાક્ષણિકતાઓ અને પ્રકારો સમજાવો અને તેના વિકાસને લગતા કારણો જણાવો. 18

અથવા

2. પ્રો. ડાયસી દ્વારા પ્રસ્થાપિત ‘કાયદાના શાસન’ના સિદ્ધાન્તની વિગતે ચર્ચા કરી, તેનું ભારતમાં અમલીકરણ સમજાવો. 18

3. સત્તા વિભાજનનો સિદ્ધાંત વિસ્તૃતમાં સમજાવો. શું આ સિદ્ધાંત ભારતમાં સંપૂર્ણપણે સ્વીકૃત છે ? કેસ-લો સાથે સમજાવો. 18

અથવા

3. પ્રત્યાયુક્ત વિધિનિર્માણ પર ન્યાયિક અને સંસદીય નિયંત્રણ વિસ્તૃતમાં સમજાવો. 18

4. (A) ટૂંકનોંધ : (કોઈપણ 2) 10

- (1) રાજ્યની કરારજન્ય જવાબદારીઓ
(2) લોકપાલ અને લોકાયુક્ત
(3) જાહેર નિગમો
(4) રીટના પ્રકારો

(B) નિર્દેશિત મુજબ કરો : (MCQ)

6

- (1) નીચેનામાંથી કયું કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંત હેઠળ આવરી લેવામાં આવતું નથી ?
- (a) પક્ષપાતનો સિદ્ધાંત (b) ઓડી અલ્ટ્રા પાતમ
(c) સાર્વભૌમનો આદેશ (d) કાર્યમાં ન્યાયી રમત
- (2) લોકપાલ અને લોકાયુક્ત અધિનિયમ 2013 ક્યારે અમલમાં આવ્યો ?
- (a) માર્ચ 2013 (b) ફેબ્રુઆરી 2013
(c) ઓગસ્ટ 2013 (d) જાન્યુઆરી 2014
- (3) કાયદાના શાસનની વિભાવનાને _____ દ્વારા લોકપ્રિય બનાવવામાં આવી હતી.
- (a) મોન્ટેસ્ક્યુ (b) જોન લોક
(c) એ.વી. ડાયસી (d) કાર્લ માર્ક્સ
- (4) પ્રત્યાયુક્ત વિધિનિર્માણ આ આધારે અમાન્ય ઠેરવી શકાય છે :
- (a) પિતૃ અધિનિયમ ગેરબંધારણીય છે
(b) દુષ્ટતા : ખરાબ વિશ્વાસ
(c) પ્રત્યાયુક્ત વિધિનિર્માણ કાયદો ગેરબંધારણીય છે
(d) ઉપરોક્ત તમામ
- (5) ભારતમાં કઈ બંધારણીય જોગવાઈ વહીવટી કાર્યવાહીની ન્યાયિક સમીક્ષા માટે જોગવાઈ કરે છે ?
- (a) કલમ 13 (b) કલમ 32
(c) કલમ 226 (d) ઉપરોક્ત તમામ
- (6) વહીવટી ટ્રિબ્યુનલનો મુખ્ય હેતુ શું છે ?
- (a) ન્યાયિક સમીક્ષા પૂરી પાડવા માટે
(b) વહીવટી નિર્ણયો અને વિવાદો સંબંધિત બાબતોનું સંચાલન કરવા માટે
(c) કાયદા બનાવવા માટે
(d) ચૂંટણીઓનું નિયમન કરવા માટે

Seat No. : _____

NG-143

November-2025

Int. B.Com. LL.B., Sem.-V IL-302 : Administrative Law

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Discuss the nature, scope and sources of Administrative Law and explain the development and evolution of Administrative Law in India. **18**

OR

1. (A) Explain in detail the Tortuous Liabilities of the State. **10**
(B) Discuss the principle of 'Audi Alteram Partem' with decided cases. **8**

2. Explain characteristics and kinds of Administrative Tribunals. Give reasons for its growth. **18**

OR

2. Discuss in detail principle of 'Rule of Law' propounded by Prof. Dicey along with its implementation in India. **18**

3. Explain in detail the doctrine of Separation of Power. Whether this doctrine is fully accepted in India ? Explain with case laws. **18**

OR

3. Explain in detail the judicial and legislative control over the Delegated Legislation. **18**

4. (A) Short notes : (Any 2) **10**

- (1) Contractual liabilities of the state
(2) Lokpal and Lokayukta
(3) Public Corporations
(4) Kinds of writs

(B) Do as directed : (MCQ)

- (1) Which among the following is not covered under the principle of natural justice ?
 - (a) Principle of biasness
 - (b) Audi ultra paatam
 - (c) Command of soring
 - (d) Fair play in action
 - (2) The Lokpal and lokayukt Act 2013 came into force in
 - (a) March 2013
 - (b) February 2013
 - (c) August 2013
 - (d) January 2014
 - (3) The concept of Rule of Law was popularized by :
 - (a) Montesquieu
 - (b) John Locke
 - (c) A.V. Dicey
 - (d) Karl Marx
 - (4) Delegated legislation may be held invalid on the ground of
 - (a) Parent act is unconstitutional
 - (b) Mala fide : bad faith
 - (c) Where delegated legislation is unconstitutional
 - (d) All of the above
 - (5) In India which constitutional provision provides for judicial review of administrative actions ?
 - (a) Article 13
 - (b) Article 32
 - (c) Article 226
 - (d) All of the above
 - (6) What is the primary purpose of administrative tribunals ?
 - (a) To provide judicial review
 - (b) To handle matters related to administrative decisions and disputes
 - (c) To create laws
 - (d) To regulate elections
-